

Bruselj, 19. december 2025
(OR. en)

17083/25

COMPET 1385
IND 638
POLCOM 386
RECH 569
ENER 700

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 17. december 2025

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: C(2025) 8950 final

Zadeva: SPOROČILO KOMISIJE
Strategija za spodbujanje baterij

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2025) 8950 final.

Priloga: C(2025) 8950 final

Strasbourg, 16.12.2025
C(2025) 8950 final

SPOROČILO KOMISIJE

Strategija za spodbujanje baterij

SPOROČILO KOMISIJE

Strategija za spodbujanje baterij

Evropska industrija baterij je osrednjega pomena pri prizadevanjih EU, da bi dosegla svoje podnebne cilje ter okrepila svojo gospodarsko odpornost, energetska varnost in obrambne zmogljivosti. Povpraševanje po baterijah v Evropi naj bi se v prihodnjih letih močno povečalo zaradi elektrifikacije v več sektorjih, vključno z električnimi vozili, ter na trgih v razvoju, kot sta električno letalstvo in električni pomorski promet. Baterije imajo ključno vlogo tudi pri shranjevanju energije na ravni omrežja za krepitev odpornosti energetskega sistema in za uporabo na področju obrambe, kar poudarja njihov strateški pomen. To bo v povezavi z nadaljnjim razogljičenjem elektroenergetskega sektorja zmanjšalo stroške uvoza energije in našo geopolitično odvisnost od uvoženih fosilnih goriv.

V zadnjem desetletju so se z ukrepi EU za vzpostavitev vrednostne verige proizvodnje baterij sprostile znatne naložbe, ki jih je spodbudila hitra rast v sektorju. Na pobudo evropskega zavezništva za baterije, ustanovljenega leta 2017, in namenskih pomembnih projektov skupnega evropskega interesa¹ se je zmogljivost za proizvodnjo baterijskih členov s samo 1 GWh leta 2017 povečala na več kot 200 GWh danes, kar pomeni naložbe v višini približno 33 milijard EUR samo v tovarne baterij do leta 2025². Znatno so se razširili tudi vmesni segmenti, saj se je povečala proizvodnja kritičnih komponent, kot so katodni in anodni aktivni materiali, elektroliti, separatorji in veziva.

Vendar so se razmere, ki so sprva spodbujale to rast, v zadnjih letih spremenile. Kombinacija strukturnih in zunanjih izzivov ogroža zmožnost ustreznega razvoja ekosistema baterij EU ter lahko poveča strateško odvisnost od tehnologij, ki ne izhajajo iz EU. Te razmere predstavljajo tudi tveganje za gospodarsko varnost. Posledična upočasnitev se kaže v številnih projektih, ki so bili odpovedani, zmanjšani ali odloženi.

Eden od izzivov je svetovna presežna zmogljivost v celotni vrednostni verigi baterij, kar je sprožilo močno cenovno konkurenco. Leta 2025 je svetovna proizvodnja baterij dosegla več kot 4 000 GWh, medtem ko je bilo svetovno povpraševanje manjše od 2 000 GWh. To predstavlja strukturni izziv za evropsko vrednostno verigo baterij, saj je za doseganje konkurenčnosti potreben velik obseg. Velik obseg je mogoče doseči šele po dragi fazi povečevanja proizvodnje, v kateri so proizvodni stroški bistveno višji kot pri uveljavljenih proizvajalcih. Take razmere ustvarjajo oviro za doseganje velikega obsega.

Poleg tega svetovna konkurenca ne poteka v okolju enakih konkurenčnih pogojev, kar ogroža evropski ekosistem baterij. Številni konkurenti iz tretjih držav imajo močno podporo državnih subvencij, kar jim omogoča, da znižajo stroške ter se agresivno širijo na domačem in mednarodnem trgu. V nasprotju s tujimi subvencijami, ki so pretežno namenjene podpori proizvodnje, se evropska strategija ni dovolj osredotočila na učinkovite ukrepe za oskrbo z baterijami na enotnem trgu, hkrati pa je premalo obravnavala razvoj konkurenčne domače dobavne verige. Tako so evropski proizvajalci v

¹ V letih 2019 in 2021 je Komisija odobrila dva pomembna projekta skupnega evropskega interesa v ekosistemu baterij, ki sta vključevala podporo 59 podjetjem v 12 državah članicah v višini do 6,1 milijarde EUR državne pomoči s ciljem spodbuditi več kot 13,8 milijarde EUR dodatnih zasebnih naložb. Pomembni projekti skupnega evropskega interesa podpirajo ambiciozne raziskovalne in razvojne dejavnosti, da bi se omogočile inovacije v celotni vrednostni verigi baterij, vključno z rudarjenjem in predelavo surovin, razvojem naprednih kemičnih materialov, zasnovo baterijskih členov in vključevanjem v uporabe, kot so električna vozila, ter recikliranjem rabljenih baterij.

² BloombergNEF.

slabšem položaju. Trenutno imajo številni konkurenti korist od dvojnih subvencij – uživajo podporo doma na strani proizvodnje in ponovno v EU na strani povpraševanja. To ni več sprejemljivo.

Kljub znatnim prizadevanjem za izgradnjo domače vrednostne verige baterij **je EU postala neto uvoznica baterij**, pri čemer je industrija baterij močno skoncentrirana na določenih trgih. EU je leta 2024 uvozila baterije v vrednosti približno 28 milijard EUR, od tega za 22 milijard EUR samo iz Kitajske³. Kitajska trenutno prevladuje v svetovni proizvodnji baterij, saj je leta 2024 predstavljala približno 83 % svetovne zmogljivosti, kar močno presega njeno domače povpraševanje⁴. Njen nadzor nad srednjim in zgornjim delom dobavne verige baterij je še močnejši. Kitajska sistemsko prevladuje v celotni vrednostni verigi baterij, kar ustvarja kritične odvisnosti in ozka grla v dobavni verigi za kritične komponente in tehnologije višje v verigi. To Kitajski omogoča, da zvišuje vhodne stroške, kar bi lahko dodatno zmanjšalo konkurenčnost proizvajalcev EU, in uvaja izvozne omejitve, kot jih je že za svoje napredne tehnologije baterij. Obstaja tveganje, da bo odvisnost od tujih tehnologij baterij ne le zmanjšala industrijsko konkurenčnost EU, temveč tudi povzročila, da bo EU zaostala pri kritičnih uporabah za obrambo in energetska varnost.

Kitajska z agresivno industrijsko strategijo izkorišča neposredne tuje naložbe za širitev svoje prevlade na trgu. V zadnjih letih so tuja podjetja pridobila ključne projekte in vzpostavila dejavnosti, ki vključujejo zgolj sestavljanje. Zato se povečujejo strateške odvisnosti od zunanjih dobaviteljev, s tem pa je Evropa ranljivejša za manipulacije cen, motnje v oskrbi in geopolitične pretrese. Evropa si ne more privoščiti, da bi ponovila strateške napake preteklih energetskih odvisnosti. Baterije so ena ključnih tehnologij, opredeljenih v strategiji EU za gospodarsko varnost. Varovanje tehnološke suverenosti v tem sektorju, ki je temelj elektrifikacije, ni izbira; je nuja.

Zaradi teh izzivov je treba **nujno ukrepati v celotni vrednostni verigi baterij v EU, na podlagi trdne industrijske strategije, ki kar najbolje izkorišča in razvija vrednostno verigo po celotnem ozemlju EU**. S prehodom avtomobilske industrije na brezemisijška vozila se EU spopada z zmanjšanjem dodane vrednosti v celotni vrednostni verigi. Pri vozilih z motorjem z notranjim zgorevanjem delež vsebnosti materialov iz EU presega 80 %. Pri baterijskih električnih vozilih baterija predstavlja 30–40 % stroškov, kar trenutno zmanjšuje delež vsebnosti materialov iz EU v večini baterijskih električnih vozil na manj kot 50 %. Na rastočem trgu, ki naj bi do leta 2030 po ocenah dosegel 250 milijard EUR na leto (kar ustreza BDP-ju Grčije), ostajamo zavezani cilju iz akcijskega načrta za avtomobilsko industrijo, da se do leta 2030 doseže več kot 50-odstotna evropska dodana vrednost vzdolž vrednostne verige.

Zato Komisija pripravlja **ново poslovno upravičenost za proizvodnjo baterij v Evropi**, od zagotavljanja surovin do povečanja obsega proizvodnje, s čimer se bodo zagotovili odjem in enaki konkurenčni pogoji. Na podlagi prejšnjih pobud, kot so uredba o baterijah, akt o neto ničelni industriji, akcijski načrt za avtomobilsko industrijo in strateški akcijski načrt za baterije, pobuda za spodbujanje baterij temelji na šestih stebrih. Zasnovana je tako, da: (1) sprošča naložbe; (2) razvija odporen zgornji del vrednostne verige; (3) usklajuje tuje naložbe s strateškimi interesi Evrope; (4) spodbuja povpraševanje po baterijah, proizvedenih v EU; (5) pospešuje raziskave, inovacije in razvoj spretnosti za vrednostno verigo baterij ter (6) usklajuje ukrepe za čim večji učinek po vsej Evropi.

³ Bruegel Clean Tech Tracker.

⁴ BloombergNEF.

Slika 1: Šest stebrov pobude za spodbujanje baterij

Steber I: podpora povečevanja obsega proizvodnje proizvajalcev EU s finančno podporo

Nujno je treba **podpreti proizvodnjo baterij v EU kot odziv na pereče mednarodne izzive in težave, s katerimi se industrija spopada pri povečevanju obsega proizvodnje.** Za proizvodnjo baterijskih členov so potrebne znatne naložbe v osnovna sredstva, saj to zahteva obsežno industrijsko infrastrukturo in napredno opremo ter stroge standarde kakovosti in varnosti. Poleg tega je za fazo povečevanja obsega proizvodnje značilno, da so stroški visoki, prihodki pa nizki zaradi visokih stopenj odpadkov, časa, potrebnega za začetek proizvodnje, in nizke proizvodnje. Faza povečevanja obsega proizvodnje vključuje strmo krivuljo učenja za obvladovanje in izpopolnjevanje proizvodnega procesa. Da bi Komisija ohranila sedanji nabor projektov, spodbudila nadaljnje naložbe zasebnega sektorja ter povečala zanesljivost oskrbe avtomobilske industrije in industrije shranjevanja energije, se je zavezala k izvajanju ciljnih ukrepov finančne podpore.

Evropska komisija je decembra 2024 predlagala **nepovratna sredstva v višini 1 milijarde EUR za podporo projektom proizvodnje baterijskih členov za električna vozila** prek sklada za inovacije. Poleg tega je programu InvestEU zagotovila dodatnih 200 milijonov EUR (v obliki jamstev za posojila) iz sklada EU za inovacije za podporo inovativnim projektom vzdolž evropske vrednostne verige proizvodnje baterij. V okviru tematskega sklopa proizvodnje čistih tehnologij v tekočem razpisu za neto ničelne tehnologije s proračunom v višini 1 milijarde EUR je na voljo tudi podpora za zgornji del vrednostne verige baterij, kot sta katodni in anodni aktivni material ter recikliranje baterij. Navedena materiala sta bistveni sestavini litij-ionskih baterij. Poleg tega se z Instrumentom za medregionalne

naložbe v inovacije (I3) podpira širitev zrelih medregionalnih inovacijskih projektov vzdolž strateških evropskih vrednostnih verig, kot je industrija baterij⁵.

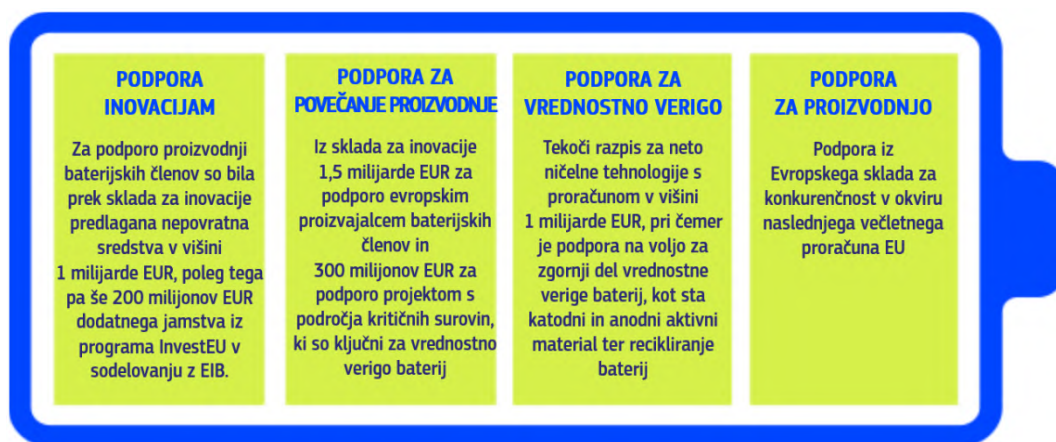
Na podlagi teh začetnih korakov Evropska komisija vzpostavlja **instrument za spodbujanje baterij, s katerim bo iz sklada za inovacije mobilizirala 1,5 milijarde EUR za financiranje podpore evropskim proizvajalcem baterijskih členov** v fazi povečevanja obsega proizvodnje. Podpora bo zagotovljena v obliki brezobrestnih posojil. Ta bodo zagotovljena v obrokih in bodo temeljila na uspešnosti, povezana pa bodo z doseganjem specifičnih mejnikov na podlagi napredka pri izvajanju poslovnega načrta, dokler projekti ne bodo uspešno dosegli obsežne proizvodnje in višjih ravni komercialne vzdržnosti. Pri zasnovi in izvajanju instrumenta bo zagotovljena skladnost z Uredbo (EU, Euratom) 2024/2509, Direktivo 2003/87 in Delegirano uredbo (EU) 2019/856. Glavni cilj je zagotoviti, da javna podpora spodbuja naložbe zasebnega sektorja, pospešuje industrijsko uvajanje in krepi položaj Evrope na svetovnem trgu baterij.

Kar zadeva nadaljnje sodelovanje držav članic, je Komisija v okviru za državno pomoč v okviru dogovora o čisti industriji (CISAF) že priznala poseben položaj proizvajalcev čiste tehnologije, kot so proizvajalci baterij, zlasti v zvezi z neloyalno svetovno konkurenco, nepričakovanimi prekoračitvami stroškov ali negotovostjo glede prihodnjega povpraševanja. Poleg tega je pojasnila, da lahko države članice pod tržnimi pogoji zagotovijo financiranje, tudi v obliki lastniških instrumentov in instrumentov navideznega lastniškega kapitala, skupaj z zasebnimi subjekti, kar lahko pomaga pri reševanju zgoraj opredeljene težave omejene sposobnosti dobaviteljev s sedežem v EU za absorpcijo pretresov zaradi majhnih bilančnih vsot. Komisija poziva države članice, naj izkoristijo te obstoječe možnosti, ki lahko pomagajo pri reševanju perečih težav industrije, hkrati pa zagotavljajo možnost donosa za davkoplačevalce, ko bodo ravni proizvodnje omogočale dobičkonosno proizvodnjo.

Srednjeročno v okviru naslednjega večletnega proračuna EU od leta 2028 predlog za Evropski sklad za konkurenčnost vključuje **podporo za „ukrepe za povečanje obsega proizvodnje“, tudi v sektorju čistih tehnologij, kot je industrija baterij.** Do takrat bo instrument za spodbujanje baterij zagotovil premostitveno rešitev za industrijo in takojšnjo podporo, dokler okvir Evropskega sklada za konkurenčnost ne bo v celoti operativen.

S tem se priznava nujna potreba po hitrem ukrepanju za nadgradnjo zmogljivosti EU za proizvodnjo baterij, da bi dosegli in ohranili konkurenčno prednost na svetovnem trgu.

Slika 2: Finančna podpora

⁵ Primer je projekt BATMASS, ki razvija krožno evropsko vrednostno verigo baterij ter rešitve za recikliranje in ponovno uporabo, pripravljene za naložbe.

V zvezi s **krepitvijo krožnega gospodarstva** so države članice tudi pozvane, naj v celoti izkoristijo obstoječe možnosti državne pomoči, ki jih zagotavljajo smernice o državni pomoči za podnebje, energijo in okolje, da bi spodbudile učinkovito rabo virov in prehod na krožno gospodarstvo.

Vodilni ukrepi

- Decembra 2024 so bila predlagana nepovratna sredstva v višini 1 milijarde EUR za podporo projektom proizvodnje baterijskih členov za električna vozila prek sklada za inovacije. Poleg tega Komisija sodeluje z EIB, da bi zagotovila polno izkoriščenost dodatnih jamstev v višini 200 milijonov EUR za posojila v okviru programa InvestEU iz sklada za inovacije.
- 1,5 milijarde EUR iz sklada za inovacije za instrument za spodbujanje baterij v obliki brezobrestnih posojil, pri čemer je prvi obrok podpore namenjen izbranim podjetjem v letu 2026.
- Podpora iz Evropskega sklada za konkurenčnost v okviru naslednjega večletnega proračuna EU.

Steber II: razvoj odpornega zgornjega dela vrednostne verige za dostop do surovin in vhodnih materialov

Industrija baterij v EU se spopada z **izzivi v dobavni verigi zaradi geopolitičnih napetosti in odvisnosti od nekaj dobaviteljev zunaj EU**, med drugim za kritične surovine. Ta odvisnost povzroča tveganje motenj v oskrbi in višjih stroškov, kar ovira prizadevanja za vzpostavitev varne vrednostne verige.

Evropska komisija je sprejela pomembne ukrepe za **podporo razvoju strateških projektov na področju surovin, povezanih s proizvodnjo baterij**. V začetku tega leta je kot strateške projekte v skladu z aktom o kritičnih surovinah določila 32 projektov v EU, ki se osredotočajo na surovine za baterije, kot so litij, nikelj in grafit, ter deset projektov zunaj EU. Ti projekti bodo upravičeni do poenostavljenih postopkov izdaje dovoljenj in usklajenega financiranja. Komisija je objavila drugi razpis za strateške projekte in pozvala predlagatelje projektov, naj se prijavijo do 15. januarja 2026.

Slika 3: *Strateški projekti na področju kritičnih surovin, povezani z baterijami*

Prav tako je nujno potrebno ponovno pridobivanje litija, kobalta in niklja iz črne mase v EU. Obrati za recikliranje, v katerih iz črne mase pridobivajo materiale, napredujejo, vendar predstavljajo le majhen delež prihodnjega evropskega povpraševanja in se morajo še dodatno razviti. Ti izzivi zahtevajo znatne naložbe v obrate za recikliranje baterij in povečanje finančne podpore za recikliranje baterij.

Na podlagi tega ambicioznega programa, napovedanega v akcijskem programu RESourceEU, strategija za spodbujanje baterij pomeni še en korak k razvoju zgornjega dela vrednostne verige v sektorju baterij. Do 300 milijonov EUR bo namenjenih za podporo projektom kritičnih surovin, ki so ključni za vrednostno verigo baterij, zlasti litij, kobalt, nikelj, mangan in grafit. Ta podpora bo namenjena odpravi velike tržne vrzeli, saj se številni predlagatelji projektov na področju surovin za baterije srečujejo z velikimi začetnimi stroški za povečanje obsega proizvodnje, hkrati pa imajo le majhno bilančno vsoto, ki jo lahko uporabijo kot zavarovanje. Komisija bo v tretjem četrtletju 2026 sprejela tudi **akt o krožnem gospodarstvu**, s katerim se bo pospešil krožni prehod, hkrati pa se bodo z izkoriščanjem enotnega trga okrepile trajnostnost, odpornost in konkurenčnost Unije. Akt bo zagotovil enostavnejša, usklajena pravila in nižje stroške za čezmejne dejavnosti krožnega gospodarstva ter ustvaril enotni trg za odpadke in sekundarne surovine.

Vodilni ukrepi

- Izvajanje akcijskega načrta RESourceEU za pospešitev uvajanja projektov vzdolž dobavne verige surovin za baterije.
- Do 300 milijonov EUR sredstev iz sklada za inovacije za projekte na področju kritičnih surovin v vrednostni verigi baterij.
- Objava drugega razpisa za strateške projekte v okviru akta o kritičnih surovinah z rokom 15. januar 2026.
- Začetek izvajanja prvega kroga mehanizma za surovine na platformi EU za energijo in surovine marca 2026.

Steber III: zagotavljanje naložb z dodano vrednostjo in enakih konkurenčnih pogojev na industrijski ravni v EU

Evropski proizvajalci baterij se spopadajo z geopolitičnimi ovirami in ostro tujo konkurenco na trgu, kjer **ni resnično enakih pogojev za trgovino in naložbe**. Te razmere omogočajo uvoz od neloyalne konkurence v ekosistem baterij EU. Zanimanje tujih akterjev za naložbe v sektor baterij narašča, vendar v EU trenutno ni jasnih pogojev, ki bi zagotavljali, da naložbe prinašajo dodano vrednost. Brez močnih zaščitnih ukrepov je EU še vedno izpostavljena koncentriranemu tujemu lastništvu, zunanjemu tehnološkemu nadzoru in omejenemu vključevanju v evropske dobavne verige.

Zato Komisija razmišlja, da bi predlagala **nov sklop pogojev za zagotovitev, da neposredne tuje naložbe, tudi tiste v vrednostni verigi baterij, prinašajo jasne koristi** za konkurenčnost in odpornost Evrope. Projekti v strateških segmentih, od predelave materialov do proizvodnje in recikliranja baterijskih členov, bi morali gospodarstvu EU prinašati ustvarjanje vrednosti, zato bodo morda morali spoštovati nekatere pogoje, ki zajemajo upravljanje, največje dovoljeno tuje lastništvo, prenos tehnologije, raziskave in razvoj, razvoj delovne sile in povezovanje dobavne verige.

EU mora v skladu s cilji dogovora o čisti industriji in akcijskim načrtom za avtomobilsko industrijo še naprej **graditi strateška partnerstva za povečanje odpornosti naše dobavne verige**. Memorandum o soglasju o baterijah med evropskimi in japonskimi industrijskimi združenji, podpisan septembra 2025, bo privedel do tesnejšega sodelovanja na ključnih področjih, vključno z recikliranjem in krožnostjo, izmenjavo podatkov in spretnostmi. Z mednarodnimi partnerskimi državami bomo še naprej razvijali dobavne verige, zmanjševali tveganja v zvezi z njimi in jih diverzificirali, da bi okrepili proizvodno zmogljivost EU.

Hkrati bo Komisija še naprej uporabljala svoja orodja za zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev na enotnem trgu, vključno s preiskavami, kadar je to ustrezno, morebitnih izkrivljanj konkurence v vrednostni verigi baterij, ki jih povzročajo tuje subvencije, v okviru **uredbe o tujih subvencijah**, s čimer bo spodbujala pošteno konkurenco v vseh državah članicah. Poleg tega bo dejavno spremljala razvoj v zvezi z gospodarsko varnostjo in instrumenti trgovinske zaščite za baterije. Taka pozornost je bistvena za ohranjanje stabilnosti trga in zagotavljanje poštenih pogojev trgovanja v vseh sektorjih.

Vodilni ukrepi

- Pogojevanje neposrednih tujih naložb za zagotovitev, da te prinašajo dodano vrednost z izpolnjevanjem določenih pogojev, kar vključuje na primer prenos tehnologije in povezovanje dobavne verige.
- „Baterijska diplomacija“ – sodelovanje s svetovnimi partnerji za okrepitev in diverzifikacijo dobavnih verig.

Steber IV: podpora odjemu „v EU proizvedenih proizvodov“, krepitev odpornosti in trajnostnosti

Da bi Komisija podprla nastanek odporne evropske vrednostne verige baterij in povečala povpraševanje, bo spodbudila oblikovanje vodilnih trgov za baterije, komponente in materiale, proizvedene v EU, z izkoriščanjem velikosti in predvidljivosti potreb EU po baterijah.

V skladu z aktom o pospeševanju industrije bo Komisija predlagala **zahteve glede vsebnosti materialov iz EU za baterije in njihove komponente**, v skladu z mednarodnimi pravnimi obveznostmi EU in veljavnimi pravili o državni pomoči. Zahteve bodo zasnovane tako, da bodo javna sredstva usmerjena v proizvodnjo in zaposlovanje v EU, da bi pomagali proizvajalcem baterij v EU povečati obseg proizvodnje in izravnati strmo industrijsko krivuljo učenja. Zasnovane bodo tudi tako, da bodo sprostile zasebni kapital in ga pritegnile v najbolj strateške segmente vrednostne verige baterij.

Zahteve glede vsebnosti materialov iz EU bodo pomagale zagotoviti **polno uporabo obstoječih proizvodnih zmogljivosti za ključne komponente za baterije**, kadar je zagotovljena podpora EU ali držav članic, ter omogočile podporo, da se bodo lahko načrtovani, napovedani in začasno ustavljeni projekti uspešno izvedli. Z zasidranjem več faz vrednostne verige baterij v Evropi. To bo ne le zmanjšalo izpostavljenost industrije baterij EU geopolitičnim tveganjem, temveč bo tudi zagotovilo, da se bodo javna sredstva uporabila za ustvarjanje odpornosti evropske industrije in dolgoročne konkurenčnosti. Zahteve lahko pozitivno vplivajo tudi na pridobivanje in predelavo kritičnih surovin, kjer je ustvarjanje močnega in predvidljivega povpraševanja bistveno za zmanjšanje tveganja naložb.

Komisija bo prav tako proučila, kako bi lahko proizvodnja dronov v Evropi za obrambno industrijo imela večjo vlogo pri zmanjševanju tveganj v procesu povečevanja obsega vrednostne verige baterij.

Tako se bodo dopolnile zahteve, ki že veljajo na podlagi akta o neto ničelni industriji in v skladu s katerimi morajo države članice od januarja 2026 **merila odpornosti vključiti v vse nove ali posodobljene sheme subvencioniranja električnih vozil**. Komisija je danes izdala sporočilo s smernicami o tem, kako naj se te določbe izvajajo v praksi.

Obenem napredujejo prizadevanja za izvajanje uredbe o baterijah, **da bi okrepili evropski enotni trg baterij**. Z večjo preglednostjo in večjo razpoložljivostjo informacij na podlagi označevanja, vključno z informacijami o ogljičnem odtisu, se bo prav tako izboljšala trajnostnost v celotni vrednostni verigi.

Prizadevati bi si bilo treba za pobude in tehnologije, ki bodo ustrezale dejanskim potrebam voznikov, ob tem pa se izogibati nepotrebnemu predimenzioniranju, ter omogočiti lažje in cenejše popravilo in recikliranje, na primer s standardizacijo.

Vodilni ukrepi

- V okviru akta o pospeševanju industrije predlagati nove zahteve glede vsebnosti materialov iz EU v baterijah za električna vozila in v baterijskih sistemih za shranjevanje energije.
- V skladu s členom 28 akta o neto ničelni industriji bi morali programi podpore za električna vozila, vzpostavljeni ali posodobljeni po 1. januarju 2026, spodbujati nakup brezemisijevih vozil z električnim pogonskim sistemom, katerih komponente – vključno z baterijskim sklopom – izvirajo iz diverzificiranih virov oskrbe. To bo prispevalo k zmanjšanju odvisnosti EU od kitajskih vozil in baterij.

Steber V: spodbujanje raziskav, inovacij in razvoja spretnosti za vrednostno verigo baterij v EU

Industrija baterij je še vedno nastajajoča panoga z ogromnim potencialom za inovacije in rast. EU mora zagotoviti, da bo njen ekosistem baterij rasel, sledil globalnemu tehnološkemu napredku in ostal v ospredju tehnologije baterij. Da bi ostala konkurenčna tako v proizvodnji baterij kot v razvoju tehnologij, mora več vlagati v raziskave in razvoj, da bo lahko razvila nove tehnologije baterij, izboljšala recikliranje baterij in zapolnila ključne vrzeli v vrednostni verigi.

To ni nova pot; **EU že vrsto let razvija in krepi svoj ekosistem raziskav in razvoja na področju baterij, vendar ga je treba pospešiti in razširiti.** EU namerava v obdobju 2021–2027 zagotoviti do 925 milijonov EUR podpore partnerstvu Batt4EU v okviru programa Obzorje Evropa. Ta strateška pobuda podpira razvoj edinstvenih tehnologij na področju materialov za baterije, zasnove členov ter proizvodnje in recikliranja baterij, pri katerih se izkoriščajo sinergije med uporabo baterij v prometu in za shranjevanje električne energije. Partnerstvo bo med letoma 2025 in 2027 podpiralo raziskovalne in inovacijske projekte v celotni vrednostni verigi v skupni vrednosti 382 milijonov EUR. Partnerstvo za pametno specializacijo na področju naprednih materialov za baterije za elektromobilnost in stacionarno shranjevanje energije regijam omogoča, da uskladijo svoje prednostne naloge na področju inovacij in sodelujejo pri takih projektih.⁶ Poleg tega je bil septembra 2025 med partnerstvom Batt4EU in drugima dvema partnerstvom, pomembnima za avtomobilski sektor v okviru programa Obzorje Evropa (2Zero in evropsko partnerstvo za povezano, kooperativno in avtomatizirano mobilnost), ter Evropsko komisijo podpisan memorandum o soglasju, da bi uskladili strateške prednostne naloge za povečanje konkurenčnosti avtomobilske industrije EU in razvoj skupnega strateškega načrta za raziskave in inovacije. Komisija bo hkrati proučila dodatne možnosti za financiranje raziskovalnih in inovacijskih dejavnosti za izboljšane tehnologije baterijskih členov. Poleg tega bo Evropski svet za inovacije zagonska podjetja in MSP, ki razvijajo napredne materiale za shranjevanje energije, financiral prek

⁶ Napredni materiali za baterije za elektromobilnost in stacionarno shranjevanje energije, https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/communities-and-networks/s3-community-of-practice/partnership_industrial_mod_advanced_materials_en.

posebnega razpisa za zbiranje predlogov v okviru programa financiranja Pospeševalec, ki bo objavljen leta 2026.

V prihodnje bo usklajevanje in odpravljanje razdrobljenosti javnih in zasebnih raziskovalnih pobud ključen dejavnik uspeha za konkurenčno vrednostno verigo baterij v EU. V okviru prenovljenega strateškega načrta za energetske tehnologije (v nadaljnjem besedilu: načrt SET), ki je zdaj umeščen v aktu o neto ničelni industriji, bo delovna skupina za izvajanje na področju tehnologij baterij (ki jo vodijo države članice skupaj z Evropsko komisijo ter jo podpirata zasebni sektor in akademski krogi) leta 2026 pripravila skupni naložbeni in izvedbeni načrt.

V načrtu bodo popisani razpoložljivi viri ter določene zaveze držav članic in deležnikov glede izvajanja in naložb za izpolnitev skupnih javno-zasebnih evropskih prednostnih nalog in ciljev na področju raziskav in inovacij. Osredotočal se bo na kemijske sestave visoko zmogljivih baterij naslednje generacije, vključno s tistimi, ki so pomembne za uporabo v vojaške namene, hkrati pa bo obravnaval vrzeli v proizvodnih linijah z zgodnjim odjemom in majhnim obsegom. Ta načrt bo postavil temelje za novo usklajeno načrtovanje programov za raziskave in inovacije, ki bo na podlagi pobud, financiranih v okviru stebra II te strategije, zasnovano tako, da bo spodbujalo konkurenčnost tehnologij baterij za izboljšanje proizvodnje in recikliranja baterij ter razvoj strojev za proizvodnjo baterij, proizvedenih v EU, novih konceptov baterij in materialov za vse vrste uporabe. To bo podprlo delo v okviru orodja za usklajevanje konkurenčnosti (steber VI).

Glede na hiter tehnološki razvoj je hkrati za zagotovitev, da ima industrija baterij delovno silo z ustreznimi spretnostmi, potrebna stalna osredotočenost na razvoj spretnosti ter izpopolnjevanje in preusposabljanje. Opazovalnica za zbiranje podatkov o spretnostih, ustanovljena v okviru unije spretnosti, bo imela ključno vlogo pri prepoznavanju potreb po spretnostih in stalnem spremljanju povpraševanja. Prispevala bo k procesu evropskega semestra, s čimer se bo povečala pozornost politike in spodbudilo potrebno financiranje. Za prilagajanje ponudbe spretnosti povpraševanju bodo zaradi vse hitrejšega razvoja sektorja potrebne naložbe iz javnih (sredstva EU, projekti, ki jih podpira EU) in zasebnih virov, ki bodo na voljo v neprekinjenem obdobju.

Krepitev zmogljivosti EU za proizvodnjo baterij zahteva veliko usposobljene delovne sile. Nadaljnji ukrepi bi morali temeljiti na spoznanjih, pridobljenih v akademijah za neto ničelno industrijo, vključno z akademijo za evropsko zaveznitvo za baterije. Komisija prek akademij za neto ničelno industrijo podpira izobraževanje in usposabljanje za izpopolnjevanje in preusposabljanje na področju baterij po vsej EU. Za to je potrebna mobilizacija evropskih akterjev iz industrije, organov držav članic (tudi na regionalni in lokalni ravni), izvajalcev izobraževanja in usposabljanja ter socialnih partnerjev.

Komisija bo proučila tudi dodatne praktične načine za podporo evropskim inovacijam na področju proizvodnje baterij, pri čemer bo upoštevala obstoječe okvire in orodja. To lahko po potrebi vključuje zagotovitev smernic za zadevno področje za tesnejše sodelovanje med akterji v industriji baterij za skupno delo pri novih raziskovalnih in inovacijskih projektih.

Vodilni ukrepi

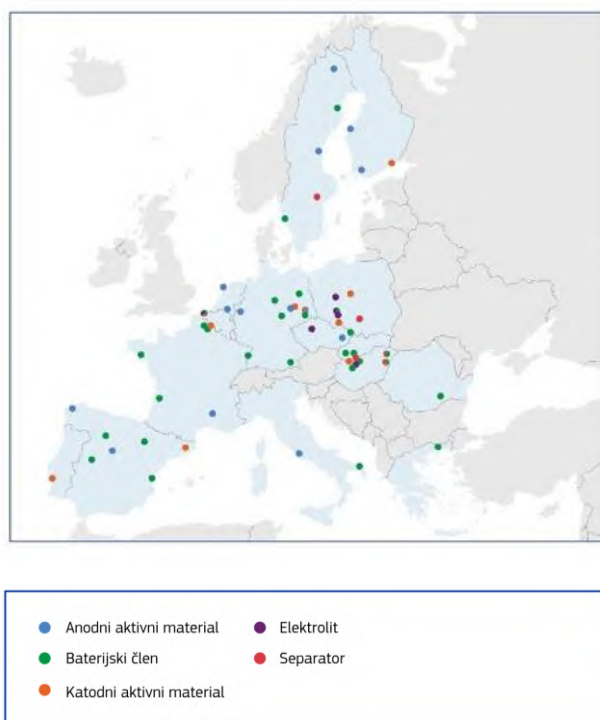
- Prek programa Obzorje Evropa podpirati razvoj novih konceptov baterij in materialov ter tehnologij za proizvodnjo členov skupaj s celotno evropsko vrednostno verigo baterij.
- Povezovanje in boljše usklajevanje povezanih raziskovalnih in inovacijskih programov držav članic z evropskimi raziskovalnimi in inovacijskimi programi prek načrta SET.

Steber VI: usklajevanje ukrepov za čim večji učinek po vsej Evropi

Strategija za spodbujanje baterij uteleša evropsko **krovno industrijsko strategijo za celotno vrednostno verigo baterij**. Podpora mora biti usklajena, izvajanje pa dosledno v celotnem ekosistemu – to je bistveno za uspeh. Komisija in države članice morajo skupaj s finančnimi institucijami in udeleženci na trgu sprejeti skupne ukrepe za usklajen in učinkovit zagon.

Komisija načrtuje uvedbo **novega orodja za usklajevanje konkurenčnosti**, namenjenega usklajevanju ukrepov na evropski ravni z ukrepi na nacionalni ravni ter zagotavljanju skladnosti skupnih prednostnih nalog držav članic na področju konkurenčnosti na ključnih področjih in pri projektih strateškega pomena in skupnega evropskega interesa⁷. Za sektor baterij bo glavni namen uskladiti čezmejne in vseevropske ukrepe za doseganje večjega gospodarskega učinka po vsej Evropi.

Slika 4: Projekti EU, povezani z baterijami, na podlagi napovedi industrije

Za sektor baterij bo vzpostavljen pilotni projekt orodja za usklajevanje konkurenčnosti, namenjen podpori uspešnemu izvajanju ukrepov, napovedanih v okviru strategije za spodbujanje baterij. Cilj pilotnega projekta bo:

- **izmenjava informacij o spretnostih in financiranju ter raziskavah in inovacijah**, zlasti o programih za izpopolnjevanje, preusposabljanje in usposabljanje,
- **uskladitev naložb v celotni evropski vrednostni verigi baterij** med instrumenti financiranja EU in nacionalnimi instrumenti, skupaj z zasebnimi vlagatelji,
- **uskladitev in okrepitev zavez držav članic** za uvedbo ukrepov na strani povpraševanja, na primer zahtev za „proizvedeno v Evropi“.

⁷ Evropska komisija (2025), Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Kompas za konkurenčnost za EU, COM(2025) 30 final z dne 29. januarja 2025.

Vodilni ukrepi

- Razviti pilotno orodje za usklajevanje konkurenčnosti, namenjeno spodbujanju strateškega usklajevanja med EU, državami članicami in regijami za krepitev trdnega in konkurenčnega ekosistema baterij v Evropi.

Zaključek – naslednji koraki

Evropska vrednostna veriga baterij je na prelomnici. Čas je ključnega pomena. Cilj strategije za spodbujanje baterij je pospešiti izvajanje strategije EU za baterije z odpravo vseh ozkih grl v vrednostni verigi in s podporo celotnemu ekosistemu, da se omogoči njegov hitri razvoj.

Strategija za spodbujanje baterij je neposredna priložnost za uvedbo nove poslovne upravičenosti za proizvodnjo baterij v Evropski uniji in na njenih ozemljih. Hitro izvajanje je izjemnega pomena, da se gospodarskim subjektom EU zagotovijo orodja, ki jih potrebujejo za širitev, krepitev odpornosti, konkurenčnost in ohranjanje vodilnega položaja na področju inovacij.

Komisija bo nemudoma začela vzpostavljati instrument za spodbujanje baterij, da bi pospešila uspešno povečanje obsega proizvodnje evropskih proizvajalcev baterijskih členov. V prvem četrtletju 2026 namerava objaviti s tem povezan razpis za zbiranje predlogov, pri čemer naj bi izbrana podjetja prvi obrok podpore prejela že leta 2026.

Komisija bo naslednji mesec predlagala akt o pospeševanju industrije, namenjen podpori vodilnim trgov za baterije in njihove komponente, proizvedene v Evropi, ter zagotavljanju tujih naložb z dodano vrednostjo v EU. Ti ukrepi so ključni za to, da bo industrija baterij v EU lahko povečala svojo konkurenčnost v vse hitreje razvijajočem se svetovnem ekosistemu. V vmesnem obdobju morajo države članice od januarja 2026 **začeti uporabljati merila odpornosti in trajnostnosti iz akta o neto ničelni industriji v novih ali posodobljenih programih javne podpore,** Komisija pa jih dodatno spodbuja, naj v celoti izkoristijo orodja za pregled tujih naložb.